

Berettigelsen til Meddelelse af Indfødsret, tror jeg, i disse Tider i Særdeleshed, kunde være paa sin Plads ikke blot overfor, hvad der sker herfra mod Everig-Norge, men ogsaa overfor hvad der er fset i Preussien.

Det var nu imidlertid ikke Lovforslaget som saadant, jeg vilde tale om, men der har i disse Dage været talt særdeles meget om Universitet, Statsret o. s. v., og man kan jo nok mærke, at de Lærde ere meget uenige om statsretslige Spørgsmaal; det maa man imidlertid finde sig i, det er en gammel Ting. Men den ærede Taler kom med en Stump Statsret, som jeg ikke kan være enig med ham i, og da Ingen af os efter min Mening ere statsretskundige, kunde jeg nok have Øyst til fra denne Plads at fremsætte ogsaa min Lægmandsbetragtning. Han fremkom med en Udtalelse, at ved Indfødsretsloven var den den Stærkeste, som sagde ja, medens under andre Forhold — jeg formoder, den ærede Taler sigtede til Finantsloven — skulde den være den Stærkeste, som sagde nei. Ja, jeg troede nu, at vi skulde være komne ud over Ordenes Tid og ind i Handlingernes Tid, og det er da det Sidste, jeg vil kaste et Blik paa og ikke paa Fortolkningerne. Efter mit Syn paa Forholdenes Udvikling bliver det da kun tomme Talemaader, at tale om den Stærkeste i den Forbindelse, som den ærede Taler gjorde. Nei, jeg holder paa, at baade med Hensyn til vor Forfatning og Andet, er den den Stærkeste, som har Magten, og det viser sig da ogsaa i Gjerning. Det vil sige, at enhver Bataillon, ethvert Kompagni, ethvert Batteri er en Del af vor Forfatning, thi uden Magten bliver Forfatningen saa godt som Intet. Nu kunde maaske En paastaa, at det ikke er Tilfældet, da vi i Norge har set, hvorledes Regjeringen der har bøiet sig for den øverste Myndighed, men jeg vil dog her indskjnde den Bemærkning, at jeg tror, det ogsaa i dette Tilfælde viste sig, at den var den Stærkeste, der havde Magten. Der var jo i Norge ikke saa Jurister, fremragende Jurister, som fortolkede Grundloven saaledes, at naar Stortinget havde en bestemt Ret, gjaldt denne overfor andre Love, men ikke overfor Grundlovsforandringer. Jeg tvivler intet Dieblit om, at der i Norge har været meget vægtige Kræfter fremme for at forsvare denne Anskuelse, men at det dog ligeledes der skortede dem paa Kraft til at sætte deres Villie igjennem. Nei, der, hvor Styrken var, der blev Retten. Denne min Fortolkning af, hvem der er den Stærkeste og hvem den Svageste, er netop den, der bør føres frem i dette Aar, i 1888; jeg tror, at vi skulle vænne os af med disse Udtalelser

om, at den er den Stærkeste, der siger nei, eller at den er den Stærkeste, der siger ja o. s. v. Det gjaelder virkelig ikke, naar det kommer til Stykket. Jeg ser altsaa paa Sagens Realitet, og ikke paa, om denne eller hin Fortolkning passer bedst i Ens Kram, for det fører ikke til Noget.

Judenrigsministeren (Ingerslev):

Den første ærede Taler erkjendte, at det ikke var heldigt, at der stete indgribende Ændringer i Lovforslaget om Indfødsrets Meddelelse. Den ærede Taler er altsaa, i hvert Fald til en vis Grad, enig i den Opfattelse, som er gjort gjældende fra Regjeringen i den Skrivelse, han nærmere omtalte. Jeg vil nemlig gjøre det ærede Medlem opmærksom paa, at han ikke kan sige, at Rigsdagen eller nogen af dens Afdelinger ere affkaarne fra at stille Ændringer; det staar der heller Intet om i Skrivelsen; der staar kun „uagtet det ellers er en almindelig fulgt Regel, at der ikke er stillet Ændringer til Lovforslaget“, altsaa der er kun fastholdt, hvad der er en almindelig Sandhed, og hvad det ærede Medlem ogsaa var enig i burde være en almindelig Sandhed. Med Hensyn til den Skrivelse, der omhandler de to Andragere, der ere komne ind paa Lovforslaget senere, skal jeg tillade mig at gjøre opmærksom paa, at der har dog været særlige Grunde til at tage disse to Andragere med. Det ærede Medlem fandt mere Grund til at tage Nr. 2 med end Nr. 1, det forstaaer jeg ikke rigtig. Det ærede Medlem vil kunne se, at Nr. 1 har staaet i den Formening, at han havde Indfødsret, og at Administrationen har staaet i samme Formening, da den ansatte ham, om end naturligvis Finantsministeriet ikke havde gjort Spørgsmaalet til Gjenstand for nogen særlig indgaaende Undersøgelse, thi da havde man opdaget det. Og hvorfor har Bedkommende staaet i den Formening? Hvorfor er der Mange i hans Tilfælde, der staa i samme Formening? Ganske simpelt fordi Foll, der ere fødte af danske Forældre, have ondt ved at forstaa, at de ikke have dansk Indfødsret under de Forhold, her er Tale om. Her har en dansk Mand, en Forstmand, taget nogle Lars Ansættelse i Sverige og kommer derefter tilbage med sin Familie, han og hans Hustru er Danske, have altsaa været borte i nogen Tid, komne tilbage, og de tænke sig da ikke, at deres Børn kunne mangle dansk Indfødsret. Men det gjør de af den simple Grund, at vi udelukkende lægge Vægt paa Fødestedet, Noget, vi ganske sikkert maa komme bort fra, thi det er i og for sig ganske urimeligt, at Børn af danske